

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੇ
ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ - ਜਵਾਬਦੇਹ

2010 ਦਾ FAO ਨੰ. 7419

ਅਗਸਤ 22, 2016

ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ - S. 4 - ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਪੀੜਤ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ - ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ - ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਉਮਰ 16 ½ ਸਾਲ ਸੀ - ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਯੋਗਦਾਨੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ - ਐਲ.ਡੀ. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਯੋਗਦਾਨੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਨੋ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਵਾਹਨ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਪਰ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਖੁਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਪੀੜਤ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੯)

ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਨੁਸਾਰ, 16 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨ 'ਤੇ 50 ਸੀਸੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਇੰਜਣ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦੀ ਇੰਜਣ ਸਮਰੱਥਾ ਕਿੰਨੀ ਸੀ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(ਪਰਾ ੯)

ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਜਦੋਂ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਨੂੰ ਵਾਪਰਨ ਲਈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਖੁਦ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਸੀ।

(ਪਰਾ 11)

ਵੰਦਨਾ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੇ

(1) ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਕ ਮੋਟਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਪਟਿਆਲਾ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 09.10.2010 ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2-ਦਾਵੇਦਾਰ ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 19.09.2008 ਨੂੰ ਵਾਪਰੇ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸੀਸ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ 4,66,000/- ਰੁਪਏ।

(2) ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਵਜੋਂ ਉਲਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

(3) ਮੈਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖੇ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੇਪਰ-ਬੁੱਕ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਹੈ।

(4) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਉਮਰ ਸਾਢੇ 16 ਸਾਲ ਸੀ। ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਹਨ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਲਈ ਯੋਗਦਾਨੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਯੋਗਦਾਨੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਹਨ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ।

(5) ਮੈਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ।

(6) ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਤੀ 19.09.2008 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11:00 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵੇਰਕਾ ਮਿਲਕ ਪਲਾਂਟ, ਸਰਹਿੰਦ ਰੋਡ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਰਿਟੇਲ ਕਾਊਂਟਰ ਤੋਂ ਦੁੱਧ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਬੇਅਰਿੰਗ ਨੰਬਰ ਪੀ.ਬੀ.-11 ਕਿਊ-9356 'ਤੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨੂੰ ਸੜਕ ਦੇ ਡਿਵਾਈਡਰ ਕੱਟ 'ਤੇ ਰੋਕ ਕੇ ਟਰੈਫਿਕ ਲੰਘਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸੜਕ ਪਾਰ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸਰਹਿੰਦ ਵਾਲੇ ਪਾਸਿਓਂ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਆ ਰਹੀ ਇੱਕ ਸਕਾਰਪੀਓ ਗੱਡੀ ਨੰਬਰ ਸੀਐਚ-03ਵੀ-0018 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਸੜਕ 'ਤੇ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਸੜਕ 'ਤੇ ਟਰੈਫਿਕ ਤੋਂ ਲੰਘਣ ਲਈ ਸੜਕ ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਡਿਵਾਈਡਰ ਕੱਟ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰ ਨੰਬਰ 4 ਵੱਲੋਂ ਚਲਾ ਰਹੀ ਸਕਾਰਪੀਓ ਗੱਡੀ ਨੰਬਰ ਸੀਐਚ-03ਵੀ-0018 ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਿਆ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.2 ਦੇ ਗਵਾਹ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 4 ਸਕਾਰਪੀਓ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਸਕਾਰਪੀਓ ਨੂੰ ਤੇਜ਼

ਰਫਤਾਰ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਚਲਾ ਕੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਸਕਾਰਪੀਓ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਨੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ ਆਰ ਡਬਲਿਊ 2 ਵਜੋਂ ਕਦਮ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੜਕ ਦੇ ਸਹੀ ਪਾਸੇ ਆਮ ਰਫਤਾਰ ਨਾਲ ਵਾਹਨ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਉਸ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ ਅਤੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਘਟਨਾ ਦੇ ਗਵਾਹ RW2 ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦਿਆਂ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਅਸਲ ਢੰਗ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਰਤੀ ਸੀ।

(7) ਇਹ ਤੱਥ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਾਦਸੇ ਸਮੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਉਮਰ ਸਾਢੇ 16 ਸਾਲ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

“4. ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਮਰ ਸੀਮਾ। - (1) ਅਠਾਰਾਂ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਨਹੀਂ ਚਲਾਏਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ [ਇੰਜਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲਾ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ 50 ਸੀਸੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ] ਸੋਲਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, 20 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਾਹਨ ਨਹੀਂ ਚਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(3) ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਵਾਹਨ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਂ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਉਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

(8) ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 16 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨ 'ਤੇ 50 ਸੀਸੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇੰਜਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦੇ ਇੰਜਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਕੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(9) ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਵਾਹਨ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਤਹਿਤ ਲੋੜੀਂਦੇ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਪੀੜਤ ਦੀ

ਅਣਗਹਿਲੀ ਨੂੰ ਖੁਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਤ ਸਟੇਟ ਰੋਡ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਠਾਕਰ ਨਰੋਤਮ ਕਲਿਆਣਜੀ ¹ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਹਲ ਬਨਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ²ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ:

“13. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਹਲ ਬਨਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. 1981 ACJ 326, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਯੋਗਦਾਨੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਰਾਈਵਰ ਕੋਲ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਡਰਾਈਵਰ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੋਗਦਾਨੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਯੋਗਦਾਨੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(10) ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਅਜੀਜ ਉਲ-ਹੱਕ ਅਤੇ ਐਨਆਰ ਦੇ ³ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਹੀ ਅਨੁਪਾਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। .

(11) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਦਰਜ ਸਬੂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਨ ਲਈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਖੁਦ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਸੀ ਜਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਸੀ।

(12) ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 19 ਦੇ ਗੁਣਕ ਨੂੰ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 18 ਦਾ ਗੁਣਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸਿੱਖ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਗੁਣਕ ਨੂੰ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ 19 ਦੀ ਬਜਾਏ 18 ਦਾ ਗੁਣਕ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਪਰ ਉਥੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਮਰ ਹਸਪਤਾਲ, ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਦਇਆ ਨੰਦ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਕੋਈ ਰਾਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ। ਨੰ

ਇਹ ਰਕਮ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸ਼ਨੇਹ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਦੇ ਖਰਚੇ ਲਈ ਘੱਟ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(13) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਯੋਗ ਅਵਾਰਡ

¹2000(4) RCR (ਸਿਵਲ) 507

²1981 ਏਸੀਜੇ 326

³2004 ACJ 2042

ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

(14) ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਏ ਅਗਰਵਾਲ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ